

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU DROBNEGO I RZEMIOSŁA

z dnia 13 sierpnia 1953 r.

w sprawie zasad obrotu opakowaniami stosowanymi przy dostawach towaru przez jednostki podległe Ministrowi Przemysłu Drobnego i Rzemiosła.

Na podstawie § 2 ust. 1 uchwały nr 16 Prezydium Rządu z dnia 10 stycznia 1952 r. w sprawie zasad obrotu opakowaniami (Monitor Polski Nr A-9, poz. 82) zarządza się, co następuje:

I. Przepisy wstępne.

§ 1. 1. Zarządzenie dotyczy następujących kategorii opakowań wypożyczanych i sprzedawanych, używanych przy dostawach towaru, dokonywanych przez jednostki podległe Ministrowi Przemysłu Drobnego i Rzemiosła:

- 1) opakowania wypożyczane:
  - a) beczki żelazne,
  - b) bębny blaszane,
  - c) hoboki,
  - d) bańki blaszane,
  - e) transporterki,
  - f) beczki drewniane,
  - g) worki tkane,
  - h) skrzynie drewniane grubościenne (o ściankach grubości powyżej 26 mm),
  - i) skrzynie specjalne,
- 2) opakowania sprzedawane:
  - a) butelki,
  - b) szklanki,
  - c) słoje,
  - d) puszki blaszane,
  - e) wiadra emaliowane,
  - f) kartony wysyłkowe,
  - g) skrzynie drewniane cienkościenne,
  - h) balony szklane (oplatane),
  - i) worki papierowe 50 kg, 3-krotnie klejone, zszywane.

2. Do skrzyń specjalnych zalicza się skrzynie przystosowane do transportu określonego artykułu, odpowiednio wewnątrz wyposażone lub zaopatrzone w zawiasy albo specjalne umocnienia.

§ 2. Za dostawcę uważa się podległy Ministrowi Przemysłu Drobnego i Rzemiosła zakład, który zapakował oraz dokonał wysyłki towaru w opakowaniu, za odbiorcę zaś zakład, na który wystawiona jest faktura za dokonaną dostawę towaru.

II. Przepisy wspólne dla opakowań wypożyczanych i sprzedawanych.

§ 3. 1. Opakowania należy starannie zabezpieczyć przed kradzieżą, uszkodzeniami, ogniem, szkodliwymi warunkami atmosferycznymi itp.

2. Opakowania powinny być przechowywane w warunkach higienicznych.

3. Kierownictwo każdego zakładu odbiorcy wyznaczy miejsce lub pomieszczenie na przechowywanie opróżnionych opakowań.

4. Opakowania nie mogą być używane przez odbiorcę do przechowywania lub przewożenia innego rodzaju towaru niż ten, do którego jest przeznaczone opakowanie.

§ 4. 1. Koszt transportu przy zwrocie opakowań do zakładu dostawcy ponosi odbiorca. W przypadku gdy opakowania wysłane są publicznymi środkami transportu, odbiorca ponosi koszty transportu tylko do stacji lub portu miejsca przeznaczenia.

2. Opakowania należy przesyłać najtańszym środkiem transportu. Przy transporcie kolejowym na liście przewozowym należy zaznaczyć, że przedmiotem przesyłki są opakowania używane (tarifa towarowa PKP, poz. 1867).

3. Wysyłający zobowiązany jest do zabezpieczenia opakowań przy transporcie zgodnie z wymaganiami przepisów przewoźnika.

4. W przypadku gdy opakowania składają się z kilku elementów, należy przekazać równocześnie wszystkie jego elementy.

§ 5. Odbiorca obowiązany jest najpóźniej następnego dnia po nadaniu opakowań do przewozu wysłać dostawcy zawiadomienie, podając datę nadania, środek przewozu, wagę, ilość i rodzaj opakowania.

§ 6. Jeżeli obowiązujące przepisy regulują tryb odbioru towaru i zgłaszania reklamacji dotyczących dostarczanego towaru, przepisy te stosuje się odpowiednio do odbioru opakowań przez odbiorcę i zgłaszania reklamacji dotyczących opakowań. W przypadku braku tych przepisów stosuje się zasady określone w § 7.

§ 7. 1. Jeżeli towar w opakowaniu został odebrany ze składu lub zakładu dostawcy lub dostarczony przez niego własnymi środkami transportu, odbiorca powinien zbadać niezwłocznie opakowania i stwierdzić ewentualne braki w formie protokołu, sporządzonego przy udziale przedstawiciela dostawcy.

2. Jeżeli dostawa została dokonana obcymi środkami transportu, odbiorca powinien niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 7 dni od dnia odbioru towaru zbadać opakowania i w razie stwierdzenia braków lub wad sporządzić protokół przy udziale czynnika społecznego.

3. O miejscu i czasie zamierzonego sporządzenia protokołu odbiorca powiadomi dostawcę w takim terminie, by mógł on delegować swego przedstawiciela. Niestawienie się przedstawiciela dostawcy nie wstrzymuje sporządzenia protokołu.

4. W przypadku różnicy zdań między przedstawicielami odbiorcy i dostawcy co do stanu opakowań odbiorca może wezwać biegłego.

5. W przypadku potwierdzenia przez biegłego zastrzeżeń odbiorcy koszt ekspertyzy ponosi dostawca, w przeciwnym razie odbiorca.

6. W przypadku nieobecności przedstawiciela dostawcy przy sporządzaniu protokołu odbiorca powiadomi dostawcę o stwierdzonych protokołarnie wadach i brakach w terminie określonym w ust. 2 pod rygorem utraty roszczenia z tego tytułu.

§ 8. W przypadku gdy braki lub wady były tego rodzaju, że nawet przy należytej staranności nie mogły być ujawnione przy odbiorze (wydaniu) opakowań (wady ukryte), sporządzenie protokołu i powiadomienie dostawcy o brakach i wadach powinno nastąpić w ciągu 7 dni od dnia ich wykrycia, nie później jednak niż w terminie przewidzianym dla zwrotu opakowania.

§ 9. Przy odbiorze i ustalaniu braków oraz wad opakowań przez dostawcę stosuje się odpowiednio przepisy §§ 7 i 8.

§ 10. Opakowania nie nadające się do dalszego użytku ani też do remontu traktować należy jako odpadki.

§ 11. 1. Dostawca może w fakturze wskazać inną jednostkę, której ma być przesłane opakowanie.

2. W przypadku odmowy przyjęcia (nabycia) opakowania przez jednostkę wskazaną przez dostawcę do przyjęcia (nabycia) opakowania obowiązany jest dostawca. Koszt transportu opakowań od jednostki wskazanej przez dostawcę do dostawcy ponosi dostawca.

§ 12. Odbiorcy, którzy nie zwalniają opakowania przez rozpakowanie w swych zakładach, wskażą jednostkom zwalniającym opakowania sposób dokonywania ich zwrotu i odsprzedaży.

§ 13. Przepisy zarządzenia dotyczące dostawców stosuje się odpowiednio do jednostek, o których mowa w § 11, a przepisy zarządzenia dotyczące odbiorców stosuje się odpowiednio do jednostek, o których mowa w § 12.

§ 14. Przedstawiciele dostawców uprawnieni są do przeprowadzania kontroli wykonania przepisów zarządzenia przez odbiorców.

III. Przepisy szczególne dla opakowań wypożyczanych.

§ 15. Opakowania wypożyczone powinny być zwracane dostawcy przez odbiorcę nieodpłatnie, w stanie nie uszkodzonym.

§ 16. 1. Dostawca i odbiorca obowiązani są do prowadzenia ilościowej ewidencji ruchu opakowań w oparciu o zasady ustalone w branżowych planach kont.

2. Dostawca i odbiorca obowiązani są do prowadzenia ewidencji terminów zwrotów.

§ 17. Na opakowaniach wypożyczanych powinny być trwałe i widoczne następujące oznaczenia:

- 1) nazwa i adres dostawcy;
- 2) numer (znak) inwentarzowy opakowania (stanowiącego środka trwałe w rozumieniu przepisów o finansowaniu inwestycji);
- 3) numer (znak) asortymentu opakowania (nie będącego środkiem trwałym, a zaliczonego do opakowania wypożyczanego);
- 4) napis „Opakowanie wypożyczone”.

§ 18. Dostawca obowiązany jest podać w fakturze dotyczącej dostarczonego towaru również ilość i rodzaj opakowań oraz terminy zwrotu zgodnie z tabelą stanowiącą załącznik do zarządzenia.

§ 19. 1. Opakowania powinny być zwracane niezwłocznie po opróżnieniu ich z towaru, nie później jednak niż w terminie określonym w fakturze.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, liczy się od daty odbioru towaru z zakładu dostawcy lub dnia wysłania towaru w opakowaniu do dnia zwrotu opakowania do zakładu dostawcy lub dnia wysyłki opakowania publicznym środkiem transportu. Dniem wysyłki jest data stempla przewoźnika na liście przewozowym.

§ 20. 1. W razie niezwrócenia opakowania w terminie:

- 1) odbiorca obowiązany jest zapłacić dostawcy tytułem kary umownej trzykrotną wartość cennikową opakowania,
- 2) dostawca wyznaczy odbiorcy odpowiedni dodatkowy termin do zwrotu opakowania; termin dodatkowy nie może być dłuższy niż określony w tabeli terminów zwrotu opakowań wypożyczanych, stanowiącej załącznik do zarządzenia.

2. W razie niezwrócenia opakowania w terminie dodatkowym odbiorca obowiązany jest ponownie uiścić dostawcy tytułem kary umownej trzykrotną wartość cennikową opakowania.

3. Uiszczenie kar umownych przewidzianych w ust. 1 i 2 nie zwalnia odbiorcy od obowiązku zwrotu opakowania.

4. W przypadku niezwrócenia opakowania w terminie dodatkowym dostawca, niezależnie od żądania uiszczenia kary umownej określonej w ust. 2, wystąpi niezwłocznie z wnioskiem do właściwej komisji arbitrażowej o orzeczenie zwrotu opakowania przez odbiorcę i powiadomi o złożeniu tego wniosku jednostkę nadrzędną odbiorcy.

§ 21. 1. W przypadku uzasadnionej niemożności zwrotu opakowania w terminie określonym w fakturze, stwierdzonej przez jednostkę nadrzędną odbiorcy, a szczególnie w razie konieczności dłuższego przechowywania towaru w opakowaniu, odbiorca powinien w terminie określonym dla zwrotu opakowania zawiadomić o tym dostawcę i podać termin zwrotu opakowania ustalony za zgodą jednostki nadrzędnej.

2. W razie niewykonania przepisów ust. 1 lub niezwrócenia opakowania w podanym terminie ma odpowiednie zastosowanie przepis § 20.

§ 22. 1. W razie niemożności zwrotu opakowania na skutek jego zaginięcia lub zniszczenia odbiorca obowiązany jest powiadomić o tym dostawcę w terminie przewidzianym dla zwrotu opakowania i uiścić jednorazowo tytułem kary umownej trzykrotną wartość cennikową opakowania z wyjątkiem przypadku, gdy zaginięcie lub zniszczenie nie było skutkiem działania lub zaniechania odbiorcy.

2. W razie niewykonania przepisów ust. 1 ma odpowiednie zastosowanie przepis § 20.

§ 23. 1. Koszty naprawy uszkodzeń i usunięcia braków zawinionych przez odbiorcę obciążają odbiorcę.

2. Koszty remontu opakowań wynikłe z normalnego zużycia obciążają dostawcę.

§ 24. Przy dostawach towaru na rzecz jednostek prywatnych dostawcy obowiązani są w umowach o dostawę zastrzec zwrot opakowań w terminie określonym (§ 19) pod rygorem kar umownych określonych w §§ 20 i 22 i pobrać kaucję w wysokości trzykrotnej wartości opakowania na zabezpieczenie dochodzenia kar umownych.

IV. Przepisy szczególne dla opakowań sprzedawanych.

§ 25. Na opakowaniach sprzedawanych powinny być w miarę możliwości trwale uwidocznione nazwa i adres dostawcy.

§ 26. Dostawca obowiązany jest podać w fakturze dość, rodzaj i cenę opakowania zgodną z cennikiem.

§ 27. Opakowania sprzedawane odbiorcy powinni odsprzedać dostawcom niezwłocznie po rozpakowaniu towaru.

§ 28. 1. W przypadkach sprzedaży opakowań przez odbiorców lub przez jednostki im podległe wraz z towarami konsumentom odbiorcy zobowiązani są do skupu tego rodzaju opakowania i odsprzedaży następnie dostawcom.

2. Odbiorcy lub podległe jednostki skupywać będą tylko opakowania nie uszkodzone oraz zewnętrznie i wewnętrznie czyste lub takie, które po opróżnieniu z pierwszej zawartości nie były używane.

3. Skupione opakowania odbiorcy posortują według typów, rozmiarów i przeznaczenia.

4. Skup opakowań następuje po cenach określonych w cenniku.

§ 29. Dostawca ma obowiązek zakupu każdej ilości opakowań sprzedawanych nadających się do dalszego użytku.

§ 30. 1. Opakowania wymienione w § 1 pkt 2 zdanie do dalszego użytku bez przeprowadzenia remontu nabywane będą przez dostawcę po cenie według obowiązujących cenników.

2. Opakowania, o których mowa w ust. 1, wymagające remontu skupywane będą przez bazy remontowe po cenach według obowiązujących cenników.

§ 31. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej posiadające opakowania sprzedawane zobowiązane są odsprzedać je dostawcom.

2. Przepisy §§ 28—30 mają odpowiednie zastosowa-

V. Przepisy końcowe.

§ 32. Zarządzenie nie dotyczy jednostek podległych Ministrowi Obrony Narodowej z wyjątkiem Wojskowej Centrali Handlowej oraz jednostek podległych Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego z wyjątkiem konsumów.

§ 33. Zarządzenie nie dotyczy opakowań:

- 1) po artykułach trujących;
- 2) po artykułach przeznaczonych na eksport;
- 3) stosowanych przy dostawach piwa.

§ 34. Tracą moc zarządzenia Ministra Handlu Wewnętrznego, o ile chodzi o opakowania objęte zarządzeniem:

- 1) z dnia 18 lipca 1950 r. w sprawie zwrotu opakowań szklanych (Monitor Polski z 1950 r. Nr A-93, poz. 1179 i z 1951 r. Nr A-95, poz. 1327);
- 2) z dnia 10 lutego 1951 r. w sprawie gospodarki opakowaniami stosowanymi w branży chemicznej (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-23, poz. 294 i z 1952 r. Nr A-41, poz. 588);
- 3) z dnia 21 maja 1951 r. w sprawie zwrotu opakowań stosowanych w branży materiałów budowlanych pochodzenia mineralnego (Monitor Polski Nr A-55, poz. 730);
- 4) z dnia 21 maja 1951 r. w sprawie zwrotu opakowań stosowanych w branży metalowej i elektrotechnicznej (Monitor Polski Nr A-55, poz. 731);
- 5) z dnia 27 czerwca 1951 r. w sprawie zwrotu opakowań stosowanych w branży spożywczej (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-63, poz. 829 i Nr A-87, poz. 1207 oraz z 1952 r. Nr A-16, poz. 200);
- 6) z dnia 26 lipca 1951 r. w sprawie zwrotu opakowań stosowanych w branży papierniczej (Monitor Polski Nr A-93, poz. 1290).

§ 35. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu Drobego i Rzemiosła: A. Żebrowski

Załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu Drobego i Rzemiosła z dnia 13 sierpnia 1953 r. (poz. 933).

TABELA TERMINÓW ZWROTU OPAKOWAŃ WYPOŻYCZANYCH

Lp.	Rodzaj opakowania	Terminy zwrotu przez	
		zakłady produkcyjne	innych odbiorców
1	beczki żelazne	45 dni	70 dni
2	beczki żelazne ocynkowane	45 „	70 „
3	bębny blaszane	30 „	60 „
4	hoboki	45 „	70 „
5	bańki blaszane	30 „	60 „
6	transporterki do wina	—	35 „
7	transporterki do octu	—	35 „
8	skrzynie drewniane grubościennie	45 „	70 „
9	skrzynie specjalne	45 „	70 „
10	beczki drewniane do ciał stałych	45 „	70 „
11	beczki drewniane do ciał płynnych	45 „	70 „
12	worki tkane	30 „	60 „